

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzori hirde-
tésnél olcsóbb. Nyitlér
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Ügyvédi mozgalmak.

eglehetősen terjedt mozgalom indult meg ügyvédeink körében az iránt, hogy városunkban ügyvédi kör alakuljon.

Azt hisszük, hogy a cím magában véve annyira megmagyarázza ezen törekvésnek célját és kilátásba helyezhető előnyeit, hogy a modern társulási eszmék jelenbeli terjedtsége mellett a helyeslésnek és pártolásnak egyszerű nyilatkozata is elégséges.

Azonban mi ezuttal más szempontból elemezzük a dolgot. Névszerint utalni akarunk arra, hogy egy ilyen megalakulandó ügyvédi körnek működése csak az esetben lehet közhasznú s eredményeiben általánosan érezhető, ha lehetőleg minden megyebeli ügyvédet kebelebe foglal. Nem azt értjük, hogy talán minden ügyvéd iratkozzék be a zombori ügyvédi körbe; ezzel a jelenlegi szerepében egyaránt fölösleges és haszontalan ügyvédi kamarának második kiadását sürgetnök. Hanem értjük azt, hogy a törvényszékkel bíró városokban külön-külön, a járásbírósi székhelyeken pedig ezen bíróság kerületére kiterjedő ügyvédi körök alakítsanak.

Ezen ilyen alakban létesült ügyvédi körök aztán kimondandó egyenesen, hogy mindenki egyszerre tisztában legyen vele, miszerint az egyletté alakulásnak egyetlen és kizárólagos célja a kari érdekek képviselése.

Ma már nemcsak az ügyvédi szaklapok, hanem a viszonyokkal ismerős értelmes közönség nagy része is tisztában van azzal, hogy a szellemi proletariatusnak hihetetlen mérvű terjeszkedésével arányosan szaporodik a zúg-prókátorok száma, az ügyvédi kar anyagi és szellemi reputációjának rovására.

Volt alkalmunk nem régebben tüzeten és körülményesen ráutalni a zúgírások különféle fajaira és azoknak részletesen feltüntetett üzemre. Azért ezen már kifejtett themát a szóban forgó tételnek bővebb indoklására nem használhatjuk föl; annál inkább sem, mert semmiféle hírlapi tárgyalástól nem várhatni sikert akkor, midőn a zúgírások ellen hozott törvény holt betűnek, végrehajthatlanul hagyatik. És így is fog szenderegni ez a kérdés ezentúl is mindaddig, míg az ügyvédek maguk nem veszik a kezükbe a saját ügyüknek törvényes jogon alapuló javítását. Hanem akkor is egyszerűen és egyértelműleg kell fellépniök minden vidéken a részletes viszonyok különféleségei szerint résen lenniök és a zúgírásokat minden oldalról irtó háborúval megtámadniök.

Nem szenvedhet kétséget, hogy ha az ügyvédi körök, illetőleg azoknak elnökei, fognak az egyes bíróságoknál vádlólag föllépni a hivatalbeli, vagy maguk kezére dolgozó zúgírások ellen: az ilyen föllépésnek egyrészt meglesz a nagyobb és nyomatékosabb erkölcsi súlya, másrészt pedig elkerültetik az ily testületi protestálás alkalmával az egyesek protestálásában föltételezett kenyérféltékenység, vagy komikum. Mert az kétségtelen, ha egyes ügyvéd a zúgprókátorkodó hivatalok, egyletek, vagy intézetek hivatalnokai személyzete ellen váddal lépne föl: mindenkinek előbb jutna eszébe az illetőt élnetellennek, mintsem jogkeresőnek tartani. Éppen ezért kell a testületi tömörülés. Kell pedig bíróságokonként külön-külön; mert a zúgprókátorkodók ismeretes légy-természete megkívánja, hogy amerre röpködnek, mindenütt légyecsapóval találkozzanak.

Az ilyen decentralizáció a testületi tömörülésben szükséges még azért is, hogy lehetőleg részletekbe hatva lehessen állandóan tudni a visszaélések mérvét, s kikutatni azoknak elkövetőit. Csak ezen az úton fog az ügyvédi kar a saját, joggal panaszlott anyagi háttérbe so-

mulásán segíteni. Az állami közbelépésre, s a törvény betűjére való naiv hivatkozások ma már csak a tényleges viszonyokban járatlan theoretikusoknak utópiául tekinthetők. Itt tenni kell; irtó vadászatot indítani a jogkörbe tola-kodó élősdiak ellen. És e vadászat csak úgy lehet eredményes, ha minden oldalról egyforma erővel és elszántsággal folytatattatik.

Ezen nézetek hangsúlyozása kapcsában üdvözöljük a megindult mozgalmat már azért is, mert a tervbe vett kisebb testületek működésétől bizonyára sikeresen el lesz várható az is, hogy az ügyvédi karnak régibb erkölcsi reputációján — éppen a sok, ügyvéd cím alatt kontárkodó hivatalnokok üzemeltetése folytán — ütött csorbák minél előbb kiköszörültesse, s visszanyerje és állandóan biztosítsa magának ezen állás azt az anyagi függetlenséget, erkölcsi igazságérzetet és jellembeli tisztaságot, melyre a magyar társadalom nagyon is rá van szorulva, s melyet e hazában egy kar sem reprezentálhat úgy, mint éppen az ügyvédi.

Faiskolaugy, mint mezőgazdaságunk kiegészítő része.

Több község már régebben jól felfogta a kormány által megindított gazdasági és gyümölcsfatermesztési nagyfontosságú feladatot, melyet a haladó kor művelődésével együttjáró anyagi érdekeink fejlődése követel.

Mindamellett sok kívánni való van még e helyeken is. Nevezetesen az, hogy a nép birtokában jóravon azon nélkülözhetlen ismereteknek, melyek által egyszerű szorgalmának áldását élvezhetné.

A nép nálunk, más országokhoz aránylag, általán véve nagyobb földbirtokkal rendelkezik, s mégis, nem csupán járásunkban, hanem e széles megyében, tán az egész országban, rendkívüli esetek közbejötté nélkül is, gyakran szükségét szenved. Ennek egyik természetes oka abban rejlik, hogy a kerti, fatenyésztési, szóval a földművelési értelmiség nincs oly mérvben kifejldve, hogy némely most említett gazdasági ágak okoszerű kezeléséből előállítható jövedelmek, rendkívüli esetekben, pótolhatnák a mezőgazdaság, a gabna-termelés csorbáit.

Ismételve mondjuk, vajmi sok kívánivaló van tehát arra nézve, hogy a nép földművelési oktatása kellően szabályoztassék. Igaz, hogy az idő, mindennek mestere, meghozza ezt nekünk. De mikor? Az időt rövidíteni a jóakaratu, buzgalommal kapcsolatos munka van hivatva. Ezt is, t. i. a tulajdonképeni földművelési szakoktatást, mint minden nagyobbberüt kicsinnyel, kevéssel kell megkezdeni, csakugy lehet majd a nagy munka végeztét diadalal ünnepegni.

A kezdet nehézségein — hála a Gondviselésnek — mi már túlestünk, a mennyiben minden jóravaló község népiskolájának munkatereül egy bizonyos tér, iskolakert, ki van hasitva.

Tekintsük a kertipart, gyümölcsfatermesztést, selymentenyésztést, méhésztet, gazdasági szakoktatást hazánk anyagi jóléte történelmének kezdőbetűje gyanánt.

Az iparos tanulók kenyérkereseti pályájukra az ipart az ipartanműhelyben; a földművelő nép, az elemi iskolai főbb osztályú növendékei pedig a földművelésre gyakorlatilag, a gazdasági iskolakertekben, készítessenek elő. Nézetünk szerint kell, hogy a gazdasági szakoktatás az elemi oktatáshoz mintegy beleszőve, a népoktatásnak lényeges részét, kiegészítő, kötelező tantárgyat képezze úgy, hogy minden önálló népiskola 5—6-ik tanfolyambeli, tehát 11—12 éves fiúk, egy-egy kis földművelési iskolát végezzenek.

Ha figyelemmel vizsgáljuk az iskolai törvényt, ez, a magas miniszteri rendelettel egyetemben, e működés alapjául a községi faiskolakerteket jelöli ki; s nem kívánja sem a népiskolai tanítókat, sem a gondjaira bizott növendékeket elméleti tanokkal túlterhelteni; céljuk inkább az, hogy a gazdasági elemi oktatás minél gyakorlatibb irányu legyen. Az iskolakertek terén kívánják kiterjeszteni a gazdasági oktatást aszerint, amint minden község saját viszonyai szerint a gazdaság valamely népszerű ága a másik fölött elsőbbséget parancsol. Például míg az egyik helyen gyümölcsfák, a másik helyen eperfák, vagy egyéb gazdasági fák tenyésztése, addig a harmadik helyen szőlőművelés, konyhakertészet, kerti magvak, kereskedelmi, iparnövények, len, kender, komló, dohány, festőfűvek, vagy ezekhez hasonlók termelése okszerűbb. A kedves méhésztet, selymentenyésztést, s téli hónapokban a házi és a mezőgazdasági ipar segédismereteinek népszerű előadásait nem lesz nehéz megtartani azoknak, kik a községi iskolakert kezelésével megbizva vannak.

A testnek és a léleknek felüdítéséül szolgáló szép munkatér ekként kijelölve lévén, természetesen azon kormány intézkedéseknek elősorolása következ-nék, melyek ezen úgy szigoru életbeléptetésére, a felügyeletre és az ellenőrzésre vonatkoznak.

Ezen intézkedések szükségességét bárcsak fölöslegessé tenné a nép alkotmányos érzülete. Hogy a nép, midőn java előmozdítására alkotmányos kormányunk tért nyit és eszközt nyújt: az önkormányzat malasztját megértő nép kényszerítés nélkül felkarolná a reá eső osztályrészt. De fájdalom, nem mellőzhetők a szigorú intézkedések, sem az életbeléptetés, sem a felügyelet, sem az ellenőrzésre tekintetében; mert ezen közhasznú ismereteket, ezen közügyet most még erőszakkal kell a népre.

Az iskolakertek kezelésével legjobb, ha tanult kertész, tanítóképeztét végzett, népoktatással foglalkozó egyéniség van megbizva, aki jóakaratainak hozzájárulásával ezen hivatásnak emberül képes megfelelni. Nagyon megpirítónak tartanám, hogy ezután is mi tanítók magunk készítsük elő az utat.

Fordulnak elő körülmények, melyekre nézve a legbuzgóbb tanító sem vállalhat felelősséget. Ilyenek: a községi kert távolléte, kerittelenség, munkaeőr ki nem szolgáltatása, a famagvak, csemeték be nem szerzése, földjavítás, földforgatás, a fák rongálására, a kert felügyeletére nézve hiányzó intézkedés, a talajviszonyok a fatenyésztésre alkalmatlan volta, a műveléshez szükséges eszközök hiánya, a fizetés meg nem állapítása s egyéb helyi viszonyok. Mindezeknek s hasonló természetű akadályoknak beszüntetését csak a hatóság eszközölheti.

Minden község autonóm jogánál és a helyi viszonyok ismereténél fogva, saját maga határozza meg a megyei ide vonatkozó szabályrendeletnek megfelelő községi faiskolakert berendezésekor, hogy miből meny-nyi, s minő gazdasági ág legalkalmasabb, leghasznosabb a tenyésztésre.

Az új vagy rendezetlen kertek beosztására a járási faiskola-felügyelő örömet nyújt segédkezet, sőt kötele-sége is, gyakorlatilag megmutatni a kert kezelőjé-nek pl. a magágy készitési módját, a csemeték átül-tetését, visszanyesését, a szederfák csonkittatását, a fák nemesítését mindenütt, hol erre szükség mutatkozik.

Ezen az uton lehet és kell a magas kormány akaratát, intézkedése szerint a nép ifjúságának földmü-velési képeztetése körül eljárni.

Mindenekelőtt karolják fel a községek a kertipart úgy, mint az a községekhez menesztett a magas miniszteri utasításban, s a megyei szabályrendeletben olvasható. A néptanítóknak pedig munkásoknak kell lenniök, hogy a nagyfontosságú ügyben őket felelőség ne terhelje.

A néptanítók gyenge fizetése, s legtöbnyire szá-nalmas sorsa nagyon sokszor hangoztatott. Es ime ismét új terheletés, anyagi segítség nélkül, nem de? Igaz, hogy anyagi életet élünk! Bizony még a nagy-urak közt is találunk olyan önzőt, ki kevés méltatás-sal van akár a szellemi, akár az anyagi teljesíté-vel vagy kötelességszerűleg teljesítendő munka iránt. No de ez ne akadályozzon bennünket a közjónak teljesítésében, s majdan egy boldoggá válandó nemzedék szolgálatában.

A községi faiskolakert kezelőjének elég, ha mint népiskolai tanító hetenkint 15 órát tanít az iskolában, 10—12 órán át pedig a faiskolában részint gyakorlati oktatást nyújt növendékeinek a különféle gazda-sági ismeretekből, részint ugyanott a természetrajz és természettan tanítása, a természet figyelmes szemlé-lése, vizsgálata, kutatása által előidézhet, alkalmas kísérletek által pedig hasznos előadásokat tarthat. A tanítók azon hivatott férfiak, kik ha e szent ügyet gondjaik alá veszik, népünk gyermekeinek jövő élet-pályájukra leendő lelkiismeretes kiképzésével a nemzeti élet fel fog ujulni, a nép vagyonsodásával a polgári erény öregbülni.

Mi ezen újabb hivatást oly forrásként üdvözöl-jük, melyből a tanítónak anyagi helyzetére javulás következik. Kell hogy az ilyen szorgalmas tanító anyagi helyzetének javítása érdekében a község maga — midőn egyéb tisztviselők fizetését emelgeti — cse-lekedjék érdemlegesen, hogy a tanító kedvvel teljesít-tesse hivatását. A község ilyen tanítókat már az iskolás gyermekekben, mint földművelési ipara ügyes előmozdítókat fogja ismerni s áldani.

Munkára hát bajtársaim alkotmányos kormá-nyunk zászlója alatt! Becsülni fogják a munkást és a munkát.

Vigyázzunk, mert még eddig saját érdekünkben sok múlik mi rajtunk.

Erdik Tamás.

Hírek.

Hírek a képviselőházból. A folyó évi ok-tóber 23-án tartott ülésen a beadott 172 szavazatból Bende Imre 172, Latinovits Gábor 172 és Ivánka Imre 171 szavazattal a delegációba tagokul választattak. Ugyanezen ülésen Ivánka Imre a beadott 186 szavazatból 183 szóval a főrendiháznak, mint a felső-háznak újjászervezéséről szóló törvényjavaslat tárgya-lására kiküldött bizottságba szintén taggá választott.

Biboros érsekünk, mint tudva van, Elisa-bethinum név alatt Bács mezővárosában árvaházat alapított — azon örvendetes esemény emlékének meg-örökösítésére, hogy ő fenségének, Stefánia trónörökös

nének Erzsébet nevű leánygyermeké született. Az árvaháznak még szeptember havában készen kellett volna lenni; de a kedvezőtlen időjárás miatt az épület ezen időre ki nem száradhatott. Most azonban a folytonos fűtés által e bajon is segítve lesz, s jövő november hó 19-én, vagyis szent Erzsébet napján az árvaház től fog avattni, s akkor a 25 árva és az őket gondozó szerzetesnők be fognak vezetetni.

Lederer Gusztáv kulai járásbírói albiró ottani járásbíróvá van kinevezve. Jamnitzky János új vidéki kir. trvszéki joggyakornok ugyanoda aljegyzővé van kinevezve.

Husveth Károly takarékpénztári tisztviselő eljegyezte Kirner Mátyás budapesti szőlőbirtokos kedves leányát Paulát.

A helybeli kir. adóhivatalhoz imént kinevezett Bárkányi István adótitst, felsőbb engedély folytán ez állomását nem foglalta el, hanem helyette Rosztovszky Antal rendeltetett ide hasonmóságban.

Adán Nagy Pál petrovozellői kántor, a f. hó 23-án megejtett kántorválasztás alkalmával szótöbbséggel megválasztott.

Petrovozellőn Tripolszky Imre széles körben ismert földbirtokos, a helyi közügyek buzgó és fáradhatatlan szőlője és zászlóvivője, életének 71-ik évében, alig 48 óráig tartó betegség után, f. hó 24-én este elhunyt.

Meghívás a bács-bodroghmegyei községi és körjegyzők egyletének (és nem: „Bács-Bodrogh megye községi és körjegyzők egyletének“) f. évi november hó 12-én reggeli 9 órakor Zomborban a megyeházában tartandó rendes évi közgyűlésére. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés az egylet működéséről és vagyoni állásáról. 2. Milassevits Antal, Karl Bálint és Radimetzky Ferenc egyleti küldöttek jelentése a magyarországi községi és körjegyzők központi egyletének 1884. évi szeptember hó 17-én Budapesten tartott rendes évi közgyűlésének lefolyásáról. 3. Karl Bálint egyleti pénztárnok által 1883. évről szerkesztett egyleti számadás átvizsgálása és a felmentvény kiadása. 4. Az 1885. évi költségelőrányszat megállapítása. 5. A magyarországi községi és körjegyzők központi egyletének folyó évi szeptember hó 17-én Budapesten tartott rendes évi közgyűléséből az ügyrend 4. §-a értelmében a megyei jegyzői egyletek megvitatása és elbírálása alá utalt következő indítványok tárgyalása. I. Vágó Ferenc központi egyleti főjegyző részéről: a) Az „Evkönyv“-nek jövőben a központi egylet pénztára terhére, a megyei jegyzői egyletek minden egyes tagja után évenként 25 kr. pótdíj befizetése mellett, leendő kiadását iránt. II. Somogyegye részéről: a) A ló- és marhalevelek egybevonása és bélyegjegyes szelvényfűzetek alakjában kiadása iránt a magas kormánytól leendő kérvényezés tárgyában. b) A jegyzői hivatalos pecsénymódoznak az egész ország területén kötelezőleg egyenlő nagyság és alakban, közepű a magyar koronával leendő készíttetés és használat tárgyában. III. Tolnamegye jegyzői egylete részéről: a) A községi és körjegyzőknek a közmunka adó alól leendő felmentése tárgyában. 6. Az egyleti elnöknek az alapszabályok 13. §-a értelmében netán benyújtandó indítványok tárgyalása. 7. Az egyleti tisztikar és választmányának az alapszabályok 11. és 12. §-ai értelmében leendő újból megválasztatása. Mélykúton, 1884. október 15. Milassevits Antal s. k., egyli. elnök. Radimetzky Ferenc s. k., egyli. főjegyző.

Hymen. Brankovits György, temesvári g. kel. szerb püspök kedves és bájos leányát, Angelinát, f. hó 27-én oltárhoz vezette dr. Ruzsits György, nagy-kikindai ügyvéd, Temesvárott. — Dr. Breitwieser Henrik, kulai községi orvos, eljegyezte Lifkay Justina kisasszonyt Lippikről.

A szegedi jóságigazgatóság Titelben a községhezánál, f. é. november hó 25-én d. e. 9 órakor tartandó árverésen eladja: Titel községben 44., 49., 50., 53., 60., 71., 76., 12., 169., 474., 474., 68. számú házakat, a város-on kívüli löportárt, órházat és lövöldét, továbbá a csúroghi, gardinoveci, gyurgyevői, goszpodincei, Zsablya révkörmái, Z-ablya községi, loki, mosorini, alsó-kovili, titeli és vilovai italmérsi jogokat.

Adai hírek. Az őszi vásár a megelőző kellemetlen napok és a gabnakereskedés lanyhasága következtében keveset ért; az apróbb élelmi szerek meglehetősen elfogytak, míg a nagyobb jószág nem — Uteaköveszt 54 ezer forintért Athanaszjevits M. szegedi közező, a téglajárdák készítését pedig Zombori Mátyás szinte szegedi kőműves vállalta négyszög méterét 1 firt 10 krron. — Az iparosok, illetve a három ipartársulat s az ipartársulatokon kívüliek közös gyűlést tartottak, melyben ipartestületé alakulásukat csak azért nem mondották ki, mivel igen sokan hiányoztak. — Az iparos tanuló két osztályában 98-an nem csupán beírva vannak, hanem szigorú ellenőrzés mellett hetenkint háromszor oktattatnak is.

A zentajárási faiskola felügyelő mult számunkban közölt jelentése kiegészítésül írja: Ó-Kanizsa két főközsége, Adorján és Kis-Hegyes nélkülözök a faiskolakerttet, illetve a meglévők fatenyésztésre nem használnak. A derék anyaközség intézkedése folytán ezek azonban rövid idő alatt könnyen felállíthatók és berendezhetők lesznek, amennyiben a kellő terület az iskola mellett fekvő, az ottani tanítók szívesen elvállalják a munkavezetést és a felügyeletet.

A korcsmai üvegedények hitelessége tárgyában, a felmerült panaszok folytán, az országos ipar-egyesület feliratot intézett az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz, melyben javasolta, hogy a korcsmai üvegedényekért az üvegyárosok tétessenek felelősekké s intézkedést kért arra nézve, hogy a gyárosok kötelesek legyenek, üvegeiket a helyes jelzéssel ellátni. A miniszterium, hivatkozva a törvény egyik szakaszára, e fölterjesztésre küldött leiratában megtagadja e kérelmet s kimondja, hogy a mértékek és súlyok helyességeért az felelős, aki készíti; így tehát az üvegek és palackok készítésénél nem a gyárosra, aki készíti, sem a kereskedőre, aki elárulja, hanem a korcsmárosra hárul a felelősség, mint aki a mértékeket használja.

Pilaszánovits István, városunk társas köreiben előnyösen ismert fiatal ember, Pécselt sorvadásban elhunyt.

Bieber Gyula ur a zombori állami főgymnasium ifjusági könyvtára javára „Kisfaludy Károly és Kisfaludy Sándor“ összes műveit ajándékozta, összesen 11 kötetben. Ezért neki a zombori állami főgymnasium igazgatója köszönetet mond.

A helybeli r. kath. iskolaszék csütörtökön f. hó 30-án gyűlést tart.

Szabadkán e hó 30-án lesz a nagy restauráció.

Zombor város képvisellete 1884. évi október hó 29-én a városház termében délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: Belügyminiszteri leirat, lakbérleti szabályzat tárgyában. Küldöttségi jelentés a zombori kir. járásbírók kihelyezése iránt.

Marschan József, zombori jószágigazgató ur, ma eltávozik körünkől. Városunknak csak oka van sajnálkozni a fölött, hogy konsumens testületei fognak. Növeli e sajnálatot annak tudata, hogy éppen ezen hivatal maga legalább 3000 fönyi forgalmat csoportosított városunkba. Marschan ur rövid ittléte alatt a társas élet előkelő köreiből is általános rokonszenvet biztosított magának s így hivatalos és személyes távozása fölött egyaránt csak sajnálkozhatunk.

Brankovits Damascén protosyncellat a patriarcha rektorrá nevezte ki a karlovciai theológiához, és nem sokára a krusodoli zárda archimanditájává is ki fogja nevezni az új rektort.

Prigl-Szt.-Iván községben a postamesteri állás betöltendő.

Szabadkán a pártok jelenlegi, s nyilván mértékadó állása szerint, polgármesterré Mamuzsits Lázár, árvászeki elnök Pértich Mihály és főkapitány Nagy Varga András kir. járásbírói albiró fog megválasztani.

A zombori kaszinó-egyleti dalárda november hó 9-én rendezi ez évi II. alapszabályszerű dalestélyét.

Baján a Kis-Csávolyban, özv. Fehérváry Imréné háza f. hó 25-én virradóra leégett.

Balog Árpád szinígazgató, társulával Baján folyó hó 28-ával új, 10 előadásra szóló bérletet nyit.

Szabadka város november 15-éig 10,000 firtos vinkulmullal pályázatot hirdet a légszuszvillagítás létesítésére.

Vasuti menetrend 1884. évi május 20-tól.

Szegedtől Eszékig.	5. vonat	7. vonat	9. vonat
Szegedről indul	— 01	3.30	10.55
Horgos „	6.45	4.16	11.50
Palics „	7.26	4.50	12.31
Szabadka „	8. —	6. —	2.20
Bajmók „	8.40	7.08	3.45
Militics „	9.26	7.57	4.42
Zombor „	10.25	8.35	5.40
Szt.-Iván „	10.48	9.10	6.21
Szóna „	11.02	9.32	6.52
Gombos érkezik	11.14	9.48	7.11
Erdődről indul	12.30	11.25	—
Dálya „	1.40	12.05	—
Dráva-Szarvas indul	2.03	12.28	—
Eszékre érkezik	2.35	1. —	—
Eszéktől Szegedig.	6. vonat	8-ik vonat	10. vonat
Eszékről indul	12.20	3.30	—
Dráva-Szarvas indul	12.53	4.03	—
Dálya „	1.58	4.55	—
Erdődre érkezik	2.14	5.11	8.15
Gombosról indul	3.14	6.35	8.39
Szóna „	3.27	6.54	9.06
Szt.-Iván „	3.41	7.15	—
Zombor „	4.08	7.58	10.10
Militics „	4.24	8.23	10.40
Bajmók „	5.02	9.21	11.58
Szabadka „	6.30	10.35	2.33
Palics „	6.46	10.51	2.55
Horgos „	7.24	11.25	3.45
Szeged érkezik	8. —	12. —	4.30
Zomborból Budapestig.	403. von.	411. von.	413. von.
Zombor indul	4.08	10.10	7.58
Szabadka érkezik	5.41	1.03	10.11
Szabadka indul	6.07	2.05	10.40
Kis-Kőrös érkezik	7.44	4.13	1.20
Kis-Kőrös indul	7.51	4.23	1.30
Budapest érkezik	10.58	8.15	6.10
Budapestről Zomborig.	412. von.	404. von.	414. von.
Budapest indul	6.40	3.50	9. —
Kis-Kőrös érkezik	10.41	6.34	1.29
Kis-Kőrös indul	10.51	6.41	1.39
Szabadka érkezik	12.57	8.20	4.30
Szabadka indul	2.20	8.40	6. —
Zombor érkezik	5.06	10.15	8.17
Zomborból Zimonyig.	412. von.	403. von.	413. von.
Zombor indul	10.10	—	—
Szabadka érkezik	1.03	—	—
Szabadka indul	1.28	—	—
Csantavér „	2.00	—	—
Topolya „	2.30	—	—
Kis-Hegyes-Feketehegy indul	3.00	—	—
Verbász-Kula indul	3.29	—	—
Ó-Kér „	3.54	—	—
Kiszács „	4.15	—	—
Ujvidék „	4.52	—	—
Pétervárad „	5.08	—	—
Karlóca „	5.27	—	—
Becska „	6.04	—	—
India érkezik	6.29	—	—
Mitrovica III. érkezik	—	—	—
Mitrovica III. a. indul	—	—	—
India indul	6.36	—	—
Ó-Pazna indul	6.56	—	—
Uj-Pazna „	7.16	—	—
Batajnica „	7.33	—	—
Zimony érkezik	8.07	—	—
Zimonyból Zomborig.	411. von.	403. von.	413. von.
Zimony indul	6.40	11.38	—
Batajnica indul	7.15	12.06	—
Uj-Pazna „	7.32	12.20	—
Ó-Pazna „	7.52	12.36	—
India érkezik	8.14	12.54	—
Mitrovica III. érkezik	—	—	—
Mitrovica III. a. indul	—	—	—
India indul	8.21	1.01	—
Becska indul	8.49	1.26	—
Karlóca „	9.23	1.58	—
Pétervárad indul	9.39	2.13	—
Ujvidék „	10.03	2.36	—
Kiszács „	10.32	3.04	—
Ó-Kér „	10.54	3.25	—
Verbász-Kula „	11.24	3.54	—
Kis-Hegyes-Feketehegy indul	11.53	4.16	—
Topolya indul	12.29	4.45	—
Csantavér indul	12.54	5.09	—
Szabadka érkezik	1.27	5.42	—
Szabadka indul	2.20	6. —	—
Zombor érkezik	5.06	8.17	—

Eszrevétel: A kövénen nyomott számok az éjjeli órákat jelzik esti 6 órától reggeli 6 óráig.
A 411., 412., 413. és 414. számú vonatok omnibusz vonatok.
A 403. és 404. számú vonatok, személyvonatok.

A zombori állami főgymnasium érem és pénzgyűjteményének újabb ajándékozta: t. Berger Antal ur, helybeli tanító, 1 db pénzt II. Ferdinand magyar király (1619—1637), 2 db I. Lipót német császár (1655—1705), 1 db I. Napoleon francia császár, 1 db Obrenovits Mihály szerb fejedelem (1839—1868), 1 dr I. Lajos bajor király (1825—1848), 1 db III. Gordianus római császár (323—234), és 1 db Licinius római császár (307—324) idejéből; 2. Bosnyák Sándor ur, helybeli vendéglős 1 darab pénzt VI. Károly császár (1711—1740), és 1 db V. Ferdinand király (1835—1848) idejéből; 3) t. Blažek Károly ur, helybeli zenetanár 1 db pénzt Crispus római császár († 326-ban), 1 db Constans (337—350), és 1 db I. Valentinianus (364—375) római császárok idejéből. Fogadják a szives adományozók az intézet hálás köszönetét. Radics György, igazgató.

Hymen. Vojnits Béla f. hó 25-én oltárhoz vezette Sztjipits Dániel árvászeki pénztárnok leányát. Gizella kisasszonyt, Szabadkán.

A palicsi gyilkosság ügye, mely folyó évi április 9-én történt a palicsi halászkunyhóban, a napokban a kir. kuria elé került. Ifj. Táncos András halászegény szövetkezett Tóth Pörge Imrével és Polyvás Andrással, hogy Voli Mátyásné, a palicsi balász feleségét meggyilkolják s a szekrényben levő pénzt elrabolják. Április 9-én reggel 6 órakor végre is hajtották gonosz tervüket, a védtelen asszonyt meggyilkolták és a kunyhóban talált pénzt magukhoz vették. A szabadkai kir. törvényszék Táncos Andrást és Tóth Pörge Imrét kötél általi halálra, Polyvás Andrást pedig tekintettel fiatal korára, 15 évi fegyházra ítélte. A kir. tábla ezt az ítéletet helybenhagyta. A királyi kuria Táncos Andrást illetőleg megerősítette az alsóbb bíróságok halálos ítéletét, ellenben Tóth Pörge Imrét életfogytig tartó fegyházra ítélte s Polyvás András ítéletét helybenhagyta.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Ó-Futtakon nov. 7. — Martonoson nov. 7. — Ó-Morovicán nov. hó 1-ső hétfőjén. — Petrovácon nov. 11. — Petrovozellőn nov. 7-ét megelőző hétfőn. — Temezinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Ó-Futtakon nov. 7. — Martonoson nov. 7. — Ó-Morovicán nov. hó 1-ső hétfőjén. — Petrovácon nov. 11. — Petrovozellőn nov. 7-ét megelőző hétfőn. — Temezinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Ó-Futtakon nov. 7. — Martonoson nov. 7. — Ó-Morovicán nov. hó 1-ső hétfőjén. — Petrovácon nov. 11. — Petrovozellőn nov. 7-ét megelőző hétfőn. — Temezinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Ó-Futtakon nov. 7. — Martonoson nov. 7. — Ó-Morovicán nov. hó 1-ső hétfőjén. — Petrovácon nov. 11. — Petrovozellőn nov. 7-ét megelőző hétfőn. — Temezinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Ó-Futtakon nov. 7. — Martonoson nov. 7. — Ó-Morovicán nov. hó 1-ső hétfőjén. — Petrovácon nov. 11. — Petrovozellőn nov. 7-ét megelőző hétfőn. — Temezinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Ó-Futtakon nov. 7. — Martonoson nov. 7. — Ó-Morovicán nov. hó 1-ső hétfőjén. — Petrovácon nov. 11. — Petrovozellőn nov. 7-ét megelőző hétfőn. — Temezinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Ó-Futtakon nov. 7. — Martonoson nov. 7. — Ó-Morovicán nov. hó 1-ső hétfőjén. — Petrovácon nov. 11. — Petrovozellőn nov. 7-ét megelőző hétfőn. — Temezinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Ó-Futtakon nov. 7. — Martonoson nov. 7. — Ó-Morovicán nov. hó 1-ső hétfőjén. — Petrovácon nov. 11. — Petrovozellőn nov. 7-ét megelőző hétfőn. — Temezinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Ó-Futtakon nov. 7. — Martonoson nov. 7. — Ó-Morovicán nov. hó 1-ső hétfőjén. — Petrovácon nov. 11. — Petrovozellőn nov. 7-ét megelőző hétfőn. — Temezinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Árverés. Roth Fülöp 2191 frtra becsült ingatl. nov. 4-én Kulán.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B. Almáson nov. 22-én. — Bácsban M

Oh ifju, mondd: hol, merre jártál?
Van-e dicsőbb a nagyvilágnál?
Feledtető a fényes hirt, nevet.
Van-e dicsőbb, és merre, hol van?
— Tekintetünk ott vész a porban,
A porban játszó gyermekek felett . . .

Hagyd, ifju, hagyd a nagyvilágot!
Mit ott a szem káprázva látott:
Hideg, hű fény, hullócsillagok.
Mégáldom én a nap sugarit,
A mint szobámba bevilágít
S kis gyermekim hajfűrtjein ragyog.

Dicsőbb e lét a dicsőségnél!
Ragyogóbb név az a hírnévnél,
Mely egy világot tölt be itt veled,
Előbb a kedves súgja, aztán
Kis gyermeked viszi meg ajkán
Virág-s lepéhez — a te nevedet.

Dömötör Pál.

AZ ÁRVA.

Beszély. — Irtó: Xanthos.

Dalos Pistától korán megvonta az ég kegyelme azt a jóságot, hogy édes szüleinek sokáig örvendhesen. Még alig élte át öt-hat tavasz virágzását, már is kikísérte édes apját az örök nyugalom helyére. Még most is jól emlékszik azon ijesztően kopogó hangra, melylyel az egyszerű fekete koporsóra lehulló göröngyök a bánatos temető hintázó bokrait betöltötték.

Elfödtek a hideg hantok a kedves halottat a síránczó anyai és fiú könnyek elől és a fagyos föld csakhamar feltornyosult sírja felett.

Volt, nincsen!

A fekete koporsónál még feketébb bánattal szívükben — tértek haza az üres házba, melynek nyitott ablakait a csipős őszi szellő hajtogatta jobbra balra.

Üres volt a ház, hideg, barátságtalan a szoba, hisz az, ki őket forrón szerette, már többé fel nem kel.

Anyja keblére borult a kis Pista és zokogott . . . zokogtak mind a ketten.

A ház kenyéradója nem volt többé; az anyának kellett a sors mostohaágaival a létért megküzdeni. — Szegények, nagyon szegények voltak. Az anya munkálkodott, és hogy az inség tanyát ne verhesen küszöbükön — éjjel nappal dolgozott.

Megelégedettek voltak a saját szegénységükben, és napról napra tengették sanyaru életüket.

Pista növekedett szépen és a tanyai iskolának éppen nem vált szegényére. Jó tanuló volt nagyon és a tanító nem egyszer dicsérte meg szorgalmáért. Csak egy nagy hibája volt, amit sem a tanító, sem a szerető szülő nem vettek észre: a makacsság és boszuállás.

Anyjának kedvence volt, — hisz nem volt más gyönyörűsége a sivar életben — és így mindent ráhagyott. Hiába figyelmezteté szomszéd komájuk, hogy ez nem lesz így jó — ő mindig csak kitérő választ adott, mondván: „Majd megjön az esze később magától.”

A kis Pista az édes szülő körében a jót, a rosszat együtt cselekedte és nem tiltotta neki senki. Ugyan-így kezdte dolgait művelni az iskolában is; de a kis pajtások nem voltak ám már az „édes szülő”, és bizony sokszor meg is ütelték a kis Pistát gonosz tevért. Ő bosszút forralt társai ellen, akik neki véteni merészeltek, és ahol csak szeret tehetete, végre is hagyta azt.

Ez kikerülte a tanító figyelmét, ki csak okos feleletieért dicsérte, de belső jellemére keveset adott; kikerülte az édes anya figyelmét is, — már csak ő nem dorgálta meg egyetlen magzatát; még baj eshetnék benne, — de kikerülte ez sok másoknak az esze-járását is, csak az öreg komát nem, aki mindig éber figyelemmel kísérte Pistát annál is inkább, mert ő volt boldogult édes apjának a helyettese — Pista tútora.

Igy növekedett a kis Pista testben és lélekben, csak hogy míg teste erősödött fejlődésben, addig lelke erősen megmetyéztetett ama rossz tulajdonok férges gyümölcsei által, melyeknek mérges magvait a vak anyai szeretet hintette el és dédelgette keblében, s melyek később szenvedélylyé fajultak.

De az idő változik és mi az időben változunk!

Egy forró nyári napon, midőn Pista édes anyja a munkából nagy fáradtan haza jött volna, hideg vizet ivott, beteg lett és néhány nap múlva már ott nyugodott jó férje koporsója mellett. Pista egészen árva maradt, mint a fűszál, mely a sziklán kel. Most már fújhatta volna őt az árvaság hideg szele kénye-kedve szerint arra, amerre neki tetszett volna, ha szerető kereszt apja Juhász Pali bácsi oltalma alá nem veszi.

De az öreg így gondolkodott magában: Bennünket a jó Isten úgy is csak egy leány-magzattal — Juliskával — áldott meg, fölneveljük mi őt Pistának, és ha majd arra való lesz, vegye át az egész gazdaságot Juliskával együtt. Neki is jó lesz, nekünk is jó lesz, legalább lesz öreg napjainkban, aki vigasztaljon bennünket. A rossztól majd elszokik kezünk alatt.

Pista — úgy látszott, hogy magába szállt egy időre a jó kereszt szülék gondos nevelése alatt, és nem is űzte már annyira megszokott „tempót.” Juliska sokszor naphosszanta el-eljártogatott örökre fogadott árva testvérel, és ha egyszer-mászor makacs ütlegeivel traktálta is meg Pista, azt csak békével tűrte és szelid természeténél fogva továbbra is nyájasan enyelgett vele.

Az iskolában is még mindig igen szorgalmasan tanult és a tanító egyre azt mondogatta az öreg Pali bácsinak, hogy kár ezért a gyerekekért, hogy itt a tanyán úgy elcsenevesszen; adj a kigyelmed a városba, hadd tanuljon diák iskolákat, és legyen belőle — pap.

De az öreg nem hagyott magának beszélni, hanem kifogta az iskolából és az eke szarvát adván a kezébe, maga mellett az élet iskolájába járatta és minden jóra taníttatta.

Sok idő mult már el, és a fiatal eseléd-pár (az öreg Pali bácsi csak édes eselédjeinek szolgáltatta őket) egyre nemesedett, mint a jó gyümölcsfa. Pista kezének nyomai megilátszottak az egész házon; áldás kísérte mindenütt munkáját.

Juliska valahányszor csak kivitte édes apjának és Pistának a déli ebédet, mindannyiszor munka közt és vigan találta őket Sokszor már messziről hangzotak füleibe a kék légen keresztül Pistának hangjai, midőn egyik másik andalító tanyai nótára rágyujtott a szabadban.

Mert gyönyörűen is szólt az a nóta:

„Jár a leány virágos zöld mezőben,
Fehér kendő lobog piciny kezében;
Barna legény, hej, ne indulj utána,
Bánatvirág virágozik a nyomába!” — mikor Pista ráhuzta, vagy a másik:

„Én ültettem a rózsafát:
Más szedi le a virágát;
Én szerettem meg a kis lányt:
Más éli vele világát.”

Ilyenkor aztán Juliska elmerengett magában, és olyan formát sugott neki a lelkiismerete, hogy hát mégis csak jó gyerek az a Pista, csak a szive ne volna köből. Hányszor kérte már, hogy kövesse meg magát — de hiába. S még így elmerengett, azalatt mind közelebb-közelebb jöttek a kellemes hangok, míg végre ott termet mellettük.

Leültek azután valamely százados bükk lomb-sátorába és józuen elköltötték a gőzölgő fazék tartalmát. Azután a hús árnyékban leheverészték hármacskán és áhitatos figyelemmel hallgatták öreg apjuk böles tanításait, ki vallásos jámbor ember lévén, sok jeles bibliai mondással oktatta kedves gyermekeit a jóra, hasznosra és a munkára.

Mert ő boldog s megelégedett volt, és azt akarta minden áron szeretetei keblébe is belé csöpögtetni, hogy ő is boldogok és megelégedettek legyenek.

De ki ne lett volna boldog az ő helyzetében, s ki ne élne csendes idylli életet kint a szabad természetben? Mily vonzó gyönyörrel van tele a természet tavaszkor; hát még mikor az aratás ideje bekövetkezik, és a pengő kaszák halál suhogásai között fel-fel hangzik az aratók vig dala? Aki ezt csak egyszer is tapasztalta, örökre rá emlékszik ama kellemes napra, mely gondolatait mindig vissza tudja varázsolni a mezei munkák közé. Hisz a költő is mily szépen énekel az aratókról, midőn keblének dalra kész hurjait imígyen pengeti:

„Oh mily édes az aratónak,
Midőn a nap délhevében
Egy hús árnyas bükk tövében,
Nyugodni és pihenni dől,
De jaj . . . . .

Pihenő után újra munkához láttak, Juliska meg haza felé vette útját a sörény kerítés mellett. Utközben azután még jobban elmerengett a jelen és jövőről, és szelid gondolataival úgy játszott, mint a csillogó napsugár a fodros víz tükrelével.

Szerette is Pistát, — meg nem is.

Szorgalma, munkássága és takarékoságáért szívből szerette, de gyűlölte őt szívből makacs, akaratos természetéért, mert tudta, hogy vele boldog sosem lehet.

Szeretet és gyűlölet voltak ama virágok, melyek gyenge női szívében gyökeret vertek.

Szeretni és gyűlölni egyszerre csak Juliska tudhattott.

A szeretet és gyűlölet ikertestvérek, mert mind a kettő egy talajból sarjadzik ki; de míg az első jóságos virágát a szabad ég felé terjeszteti törekszik, addig a másik dudvaként lepi el a talajt, melyből kinőtt, hogy az elsőnek nyiló bimbóit elölje.

Ilyen formán történt Juliskával is.

A szeretet tüze lassacskán kialudt szívéből, a gyűlölet pislogó szikrája meg várta az alkalmat, hogy lángra lobbanjon.

Julis tehát nem igen szerette már Pistát. De az öreg kereszt-szülék úgy tekintették mint saját gyermekeket és szerették őt nagyon. Nem egyszer fakadt ki a szó az öreg Pali bácsiból élete kedves párjához fordulva imígyen: „Asszony olyan takaros legény a mi Pistának, hogy nem adnám a félvilágért. Ki hitte volna, hogy ez a rossz gyerek így megváltozott?!”

Szorgalmas, munkás, takarékos és szereti Juliskát nagyon. No, ha az ég összeplántálja őket, nem lesz az „Álföldnek” több ilyen tanyás gazdája.

Igaz, Pista munkás, szorgalmas és takarékos volt, mert tudta e jeles mondást: „A kinek nem kell a dolog, az szücskelet lát és nyomorog” — és szerette is Juliskát nagyon, csak arról a nagy hibáról nem tudott leszokni soha, melynek méreg fogai még gyermekkorai nevelésekor vetettek, s melyek Juliska keblét is hidegség és gyűlölettel töltötték el iránta.

Makacs, akaratos és boszuálló volt most még jobban mint valaha. — Az öreg kereszt-szülék előtt ugyan eltitkolta keblének ezen fekete kigyóit, de nem titkolhatta el kedves mátkája előtt, mivel naponként órákat is töltött munka után a banya-kályha széles fehér patkán.

Juliska akárhányszor szemére lobbantotta Pistának ezt az akaratos természetét. — Pista lángra lobbant érte, majd ismét lelohadt a tüze és magába szállt, mert szerette Juliskáját. — De nem így Juliska.

Hanem ami Pistát fölötte bántotta, az az volt, hogy észrevette mátkája hidegségét, hűtlenségét; és ha nem tekintette volna sorsát, tán ki is tört volna belőle többször a zivatar, mert mikor közelednek a részellegek, akkor a menyörgés sincs távol, — de hát csak magába fojtotta a szót és nagyokat nyelt, mint az, aki megakar fulladni.

Nemsokára elkövetkezett a nagy vakáció ideje is, a mikor a lakodalom meglelt volna, de a mikor az öreg szomszéd tanyának — Pitykésnek — a diák fia is haza vándoroltak a tanulásból. — Juliskának már rég szegyet ütött a fejében a tanult ember, és különösen megesezt a szemé Pitykés Józsin, ki nyalka gallér legény volt, és ki inkább a Karolinokat, mint a „Carolinákat” (V. Károly törvénykönyve) forgatta borzas fejében. — Juliska szép volt, nagyon szép; a környékbéli lányok elnevezték őt az alföldi tanyák

„királynéjának”. — Józsinak is tetszett nagyon. — Tudta ő, hogy nem a ruha teszi az embert, és azt a cifra viganót fel lehet cserélni suhogó selyem ruhával. — Csak egy kis ész, meg pénzmag kell hozzá; az van neki, ez meg jut édes apja ládafiából elég. A többi azután magától jön.

Az élet filozófiája már mindenre megtanította őt.

Nem is lett volna szép, ha még annyira sem vitte volna a tudományát. A főváros jó iskola, ott mindjárt a gyakorlaton kezdi az ember.

— „Gyakorlat teszi az embert mesterré”, szokta volt Józsi mondani, és a mester próbát a tanyai lányok közül Juliskán akarta megejteni.

Beleszeretett.

A szerelemhez nem sok kell, még csak a „corpus juris” sem, csak egy kis alak, pörge bajusz, meg tüzes szemek. A szív azután magától is kigyulad.

Ők tehát megszerették, vagy jobban mondva elszerették egymást.

A szerelem pedig nem bűn, mert az ég adománya.

És most már Juliska ez időtől fogva sohasem érkezett meg rendesen az ebéddel, se nem látták őt jönni a reades úton, hanem mindig letért az útról Pitykésék tanyája felé, hogy Józsi ifjurral találkozhassék.

Ha édes apja megkérde, hogy „mérű” jött, mindig talált kifogást. Ez szörnyen nem tetszett a jó öregnek, de nem tudta elgondolni, hogy miben tőri leánya a fejét.

Pista élt a gyanu pörrel, de nem tudta bizonyosan, hogy honnét cikáznak a villámok.

Egy vasárnapi délután azonban mindent megfejtett előtte.

Józsi fáradtan ért haza a vadászatról és éppen Juhászék tanyája mellett haladt el. Az egész tanya népe kint ült a ház előtt a vén jegenyefa tövében, és élvezte a kellemes nyári levegőt, melyet a vén jegenye suttagó levelei hajtottak feléje.

Józsi „szerencés jó napot” kívánva, megállott és egy pohár friss vizet kért, hogy szomját enyhíthesse.

Juliska mint a nyíl pattant fel helyéből, hogy szolgálatára lehessen, és még az öreg szájából el sem hangzott egészen a „Tessék, kerüljön bévű”, már is előtermett a gyöngyöző korsóval és oda nyújtá Józsinak.

Pista bámult, a ház népe is összenézett és nem tudta hirtelenében, hogy mihez fogjon.

A titkos szerelmek ezalatt néma pillantásokat vetettek egymásra, melyekből kilehetett olvasni a költőnek azon szavait, hogy:

„Oskolába nem jártattak,
Olvasni sem taníttattak,
De szemedből kiolvasom,
Hogy szívedben bánat vagyton.”

A szerelmeknél nem a száj, hanem a szem beszél; ez még akkor is beszél, ha némán hallgat.

Egy-egy titkos pillantása, egy igéző sugara a szemek megértette velük azt, hogy itt az idő, most vagy soha!

De Pistánál is a szemek beszéltek, és ha a jó öreg hirtelen észre nem veszi a zivatart, mely Pista keblében dult, és nem parancsol neki olyas valamit, amit ő most nem szívesen ugyan, de mégis megtett, hát lsten legyen irgalmas ennek a parasztvérű urfának, de a saját puskájával oltja ki a drágalatos életét.

Vad haraggal nézett szembe az ellenséggel, és bosszút lihegve, mint a vad oroslán távozott el kereszt apja parancsát teljesíteni.

Mire visszaérkezett, Józsi már elballagott.

Az öreg alig tudta lecsillapítani a háborgó tengert, melynek hullámai tulcsaptak a partokon és elnyeléssel fenyegették az egész háznépet, de különösen azt, aki a béke olajágát széttörve, a békétlenség keserű magvait hintette el a családi tűzhely körül azért, hogy az igaz szeretetnek lángoló tűzénél ő is melegedhessék.

Mint az örült, ki letépte láncát,
Vágtatott a Tisza a rónán át,
Zúgva-búgva törte át a gátot,
S elakarta nyelni az egész világot.

Ezt mondja a költő, midőn a „haragos Tisza” korbácsoló hullámain megénekl.

Ilyen formát lehetett volna Pistáról is eldallani. Boszuálló keblének bösz hullámai fel voltak korbácsolva a haragtól, és ha a gát nem lett volna oly erős, tán szétmarcangolta volna a világot.

De e gát a jó öreg Pali bácsi volt. Szelid és jóságos szavaival felülkerekedett a vad hullámokon és mint a bűvész varázsvesszeje visszaterelte azokat a habos mederbe.

(Folyt. köv.)

Beszűll a nap . . . .

Leszűll a nap, mégis látni
Hol ragyogott, éggett,
Elhagytál, de szívem mélyén
Mosolyog még képed.

A lány szellő elül, mégis
Rezg a tónak habja,
Reszket lelkem, ölelésed
Reszketésben tartja.

Forró még a hamu soká,
Bár a láng elszunnyad;
Égő csókod már nem érzem,
Oh lány, adj egy — újat!

Völgyi Gusztáv.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

Hirdetmény.

A Bezdáni szigetet ármentesítő társulatnak a folyó évi szeptember hó 28-ik napja délutáni 2 órájára Bezdánban, a község háza tanács-termében kitűzött s kellőképen meghirdetett közgyűlésére az alapszabályszerű birtokmennyiség képviselői meg nem jelenvén; a társulat választmánya az újabb közgyűlést a fenti helyre **f. évi november hó 1-ső napjának** délutáni 2 órájára tűzte ki, melyre az érdekeltek azon figyelemzetéssel hívatnak meg, hogy ezen közgyűlésen, melynek tárgya a múlt évi számadás megvizsgálása, az elhalálozás folytán megüresedett választmányi tagsági helynek választás útján leendő betöltése s netalán indítványok — a megjelentek, tekintet nélkül az általuk képviselt árterület mennyiségére jogérvényesen határoznak.

Kelt Bezdánban, 1884. október 24-én.

Bosnyák János,
elnök.

4616. sz.
1884.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A zombori m. k. jószágigazgatóság felosztása folytán megüresülő

1. jószágigazgatósági titkári lak a díszkert kivételével, és

2. irodatiszti lak és ezeknek mellékhelyiségei 1 évre leendő haszonbérbeadása iránt **1884. évi okt. hó 31-én d. e. 10 órakor** a magy. kir. zombori jószágigazgatósági számvevő osztály hivatalos helyiségeiben zárt ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Versenyezni szándékozók felhívattak, hogy zárt írásbeli és 50 kros bélyeggel ellátott ajánlataikat, melyben a megajánlott bérösszeg betűkkel és számokkal kiirandó s melyhez a megajánlott évi bérösszeg 10% a csatolandó, a mondott helyen és időben alulírottanál vagy helyettesénél nyujtsák be.

Azon ajánlatban az idő is megnevezendő, melytől kezdve ajánlattevő a lakást elfoglalni szándékozik. Zombor, 1884. évi október hó 25-én.

A magy. kir. jószágigazgatóság.

1713. szám Moholy község előljáróságától.
kig. 1884.

Hirdetmény.

Alólirt község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Moholy község határában fekvő közlegelők és egyéb közterületeknek előbavett felosztása tekintetéből, az egész határnak mérnökiileg leendő felmérése rendeltetett el.

Ennek alapján felhívattak mindazon okleveles mérnök urak, kik ezen munkálatokat elvégezni és teljesíteni óhajtanak, ez iránti ajánlataikat f. 1884. évi november hó 2-ig bezárólag alólirt előljáróságnál nyujtsák be, mert később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Maga a mérnök felvágása és szerződése 1884. évi november hó 4-én fog megtörténni.

A megkívánatott munkálatok részletezéséről szóló kimutatás, az alólirt előljáróságnál bármely napon, a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kelt Moholon, 1884. évi október hó 22-én.

2-2

Az előljáróság.

3014. sz.
kig. 1884.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye almási járás szolgabírája által, az e megyébe kebelezett Bajmok községben, leköszönés folytán megüresült község-jegyzői állomásra ezennel pályázat hirdettetik. Ezen állomás **ez évi november hó 15-én Bajmokon** a község házában megtartandó választás útján fogván már betöltetni; — felhívattak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtták, miszerint eziránt pályázati kérvényüket bezárólag ezen év november hó 12-ik napjáig alólírottanál annál is inkább benyujtsák, minthogy ezen határidő letelte után érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni és az illető kérvényezők választás alá bocsájtatni nem fognak.

Ezen állomásra csak azok pályázhatnak, kik pályázati kérvényeikben okmányilag igazolni képesek, miszerint az e megye jegyző vizsgáló szakszabályszerű nyert a jegyzői teendőknél magyar, német és dalmát nyelven való viselésére képesítő vizsgálati bizonyítvánnyal, esetleg pedig az 1871. évi XVIII. t. c. 75. §-a, avagy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt minősítéssel bírnak és a magyaron kívül a német és dalmát nyelvet bírják.

A betöltendő állomás következő javadalmazással van egybekötve, u. m.

Évi készpénz fizetés 600 frt o. é., szabad lakás és 2/4 telek föld adómentes haszonélvezete.

Almás, 1884. évi okt. hó 15-én.

Deák Zsigmond,

3-3

szolgabíró.

2091. sz.
kig. 1884.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye tettes törvényhatósági bizottságának 67. közgy. 1884. számú határozata alapján Ó Kanizsa községben rendszeresített segéd-jegyzői állomásra ezennel pályázat hirdettetik. Felhívattak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtták, miszerint eziránt pályázati kérvényüket **f. évi december hó 1-ső napjáig** az előljáróságnál benyujtsák, mert e határidő letelte után beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állomás 500 frt évi fizetéssel lévén egybekötve, annak elnyeréséért csak azok pályázhatnak, kik pályázati kérvényükben okmányilag igazolni képesek, miszerint az e megye jegyző-vizsgáló bizottságától nyert a jegyzői teendőknél magyar nyelven való viselésére képesítő vizsgálati bizonyítvánnyal, illetőleg az 1883. évi I. t. c. 6. §-ban előirt minősítéssel bírnak.

A választás folyó évi december 3-ik napján a község házában fog megtartatni.

Ó Kanizsán, 1884. évi október hó 26-án.

Mihály Sándor,
községi jegyző.

3-1

Szalkay Pál,
községi h. bíró

Hirdetmény.

Minden néven nevezendő

FOGFÁJÁS

azonnal megszűnik,
még ha a fogak odvassak és
romlottak is — az

Indiai fogcseppek

használatát által.

Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 35 kr.
Egy nagy üveg ára használati utasítással együtt 70 kr.

Főraktár:
Heindlhofer Róbert
kereskedésében Zomborban.
12-1

Finomított Salon-Petroleum (Kaiserohl) 1 liter 28 kr.

4117. szám.
kig. 1884.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye bajai járás szolgabírói hivatala részéről Béreg községében leköszönés folytán üresedésbe jött jegyzői állásra, ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás következő javadalmazással van egybekötve u. m.:

Készpénzben 105 frt o. é.
28 kgr. 3 gram só.
67 kgr. 207 gram marhabús.
28 kgr. 3 gram fagygyú.
112 kgr. 12 gram hizott sertés.
6 liter 36 centiliter vaj.
24 ürköbméter kemény tűzifa.
24 hectoliter 60 liter 60 centiliter kétszeres buza.
12 szekér széna természetben kiszolgáltatva.
Szabad lakás, 12 hold 1175 □ öl szántó, 7 hold 144 □ öl rét és 655 □ ölnyi nádas haszonélvezete, melyek után az adót a jegyző fizetendi.

Az üresedésbe jött állomás **1884. évi november hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor** Béreg község házában megtartandó választás útján fog betöltetni.

Felhívattak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtták, miként az 1871. évi XVIII. t. c. 74. és 75. §-ai értelmében felszerelt kérvényeiket, 1884. évi november hó 5-ig bezárólag ezen szolgabírósnál benyujtsák és ebben igazolják, hogy a jegyzői teendőknél magyar, német és dalmát nyelven való ellátására képesítvők.

A később érkezett folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Baján, 1884. évi október hó 21-én.

Latinovits Gyula,

3-1

szolgabíró.

Zombor, 1884. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Birtok-eladás.

Vukovártól egy óra, Nustar-tól pedig 1/2 óra távolságban, a **Marince-i határban** 14 negyed telek föld, két nagy házhelylyel és kertekkel szabad kézből eladó. Ara legelő nélkül 1000 frt, legelővel 1200 frt osztr. ért. — Bővebb értesítéssel szolgál a tulajdonos

Stettner Ottó,
Bogdanovcén.

3-2

326. szám.
Végr. 1884.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbírósnak 2032 számú végzése által a cservenkai mezőgazdasági néphank javára Krausz Bálint parabutyi lakos ellen 600 frt tőke, ennek 1884. évi augusztus hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 65 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 1565 frtra b. esült különféle ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2091/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Parabutyon, a község házában leendő eszközzésre **1884. évi október hó 31. napjának d. u. 2 órájára** határidőül kitűztetik és ahhoz a veenni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő

Kelt Hódásághon, 1884. évi október hó 22-én

Mortenson Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Olcsó áron eladó

egy 4-es **Wertheim cassa cizelalt trezórral, egy mosokatlan, egy igen jó mangoló.**

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség. 2-2

4316. szám.

Birtokeladási hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye Ó Verbász község határában fekvő, 527⁴⁵²/₁₀₀₀ holdas birtokrészek, az ezen birtok részét képező részletes eladási terv szerint, 5 holdas részletekben, vagy dülönként, vagy pedig egészben a kataszteri tiszta jövedelem alapján megállapított és tehát a föld minősége szerint különböző, holdankénti 381 és 433 forint becsértékkel szóbeli nyilvános árverés útján

Ó-Verbász község házában 1884-ik évi november hó 5-én

reggeli 9 órakor és esetleg folytatólag a következő napokon a legtöbbet ígérőknek örök áron fog eladatni. A szóbeli árverés megkezdése előtt írásbeli ajánlatok is adhatók be, de csak az alább jelzett dülökre, vagy az egész birtokra.

Az egyes dülök becsértéke a következők:
I-ső dülő 320²²/₁₀₀₀ hold . . . 121,926 frt.
II-ik dülő 207⁴³⁷/₁₀₀₀ hold . . . 89,747 frt.
Az egész birtok összesen 527⁴⁵²/₁₀₀₀ hold, becsértéke 211,673 frt.

Minden versenyezni szándékozó köteles a szóbeli árverés megkezdése előtt a kiküldési összeg 10% át bántapénz fejében letenni.

Az írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel és a kiküldési árnak 10% át tevő bántapénzzel ellátandók és azok borítékán határozottan kiteendő a tárgy, melyre az ajánlat tétetik, továbbá az ajánlatban a megajánlott vételár számokkal és betűkkel világosan kiirandó és végül kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A vételár tíz évenkénti egyenlő részletekben, mindig az összes künlévő hátralékok után, az árverési eredmény vagy az ajánlat jóváhagyása napjától a lefizetés napjáig számítandó 6% kamatokkal együtt törlesztendő.

A bántapénz az első részletbe fog betudatni. A tulajdoni jog telekkönyvi átíratása csak a vételár teljes törlesztése után fog megengedtetni. Az árverési eredmény jóváhagyása napjától a vevő az összes adókat és terheket viselni köteles, ellenben ugyanazon naptól a föld jövedelme őt illeti meg, ezért a fenálló haszonbér szerződések is azon naptól a vevőre ruháztatnak; a vevőre hagyatván, hogy ama szerződések határozmányai alapján a mostani bérlővel való viszonyát tetszése szerint, de az eladó kincstár közbenjárása és szavatossága nélkül rendezhesse.

A részletes eladási terv- és az árverési valamint a szerződési feltételek Zomborban a m. kir. jószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. — Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1884. évi október hó 18. án.

2-1

A m. kir. jószágigazgatóság